
EXERCICIS DE GEOGRAFIA

TERCER D'E.S.O

CARMEN BARRERO

Presentació del dossier

Portada

Índex

Unitats:

- Títol
- Esquema o resum (depèn del tema). Anotacions de classe.
- Activitats
- Glossari

Activitats que han d'estar incloses en el dossier

- Els exercicis fer a classe del llibre digital. S'han d'afegir els comentaris fer durant la correcció
- Les activitats programades a continuació. Normalment es faran a casa. El temps s'indicarà a classe.

Tema 1 . L' espai físic: el medi natural

1.- Glossari (obligatori en tots el tema)

2.- Dibuixar un mapa físic del món on estiguin representats les principals formes de relleu, els oceans i mars que banyen les costes.

3.- Dibuixar un mapa físic de la Península Ibèrica on estiguin representats les principals formes de relleu i els rius més importants.

4.- Elabora i interpreta un climograma a partir de les dades següents:

	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Tº C	5,9	6,8	8,5	10,1	12,5	15,6	17,6	16,9	16,3	12,7	8,4	6,0
P mm	146,4	128,0	111,6	77,7	90,1	55,3	27,5	34,7	63,9	91,4	129,6	134,0

Tema 2 i 3

1.- Dibuixar un mapa polític del món.

2.- Dibuixar un mapa de la U.E amb la data d'ingrés dels diferents països (pot estat integrat en el mapa polític del món)

3.- Dibuixar un mapa polític (províncies, comunitats autònomes) de l'estat espanyol.

4.- Dibuixar un mapa de les comarques catalanes.

5.- Analitza. Llegeix el text i respon.

El territori d'un estat no és tan sols el terreny delimitat per fronteres. També formen part del territori d'un estat les aigües territorials, que s'estenen des de la costa fins a 370 km mar endins; l'espai aeri que cobreix el territori; el sòl i el subsòl sobre el qual s'estableix; les ambaixades que té en altres països, i els vaixells i els avions militars independentment del lloc on es troben.

Quines funcions té una ambaixada?

Quan estàs en un vaixell militar, a quin país et trobes?

Si un avió civil passa sobre el territori d'un altre país, sota quina jurisdicció està?

6.- Explica. Per què creus que la recaptació d'impostos és necessària perquè l'estat pugui prestar serveis als ciutadans?

7.- Tema 2. Activitats finals : Analitza un cas

8.- Realitza un quadre amb informació sobre la O.N.U (quan es va formar, nombre països membres, objectius, institucions...)

9.- Creus que hi ha diferències de poder entre els països que formen la U.E?.

Justifica la resposta.

10.- Per què Espanya és un estat social i democràtic de dret? És també un estat del benestar?. Raona la resposta.

11.- Explica. L'Estatut d'autonomia té aplicació fora del territori de Catalunya?

Raona el perquè.

12.- Tema 3. Analitza l'evolució d'una frontera: Alemanya

a.- Quin any es va fundar l'estat alemany

b.- El 1818 Alemanya va perdre la 1ª Guerra Mundial. Com va canviar el seu territori?.

c.- Cap on es va expandir Alemanya en l'època nazi? Va superar les fronteres de 1871

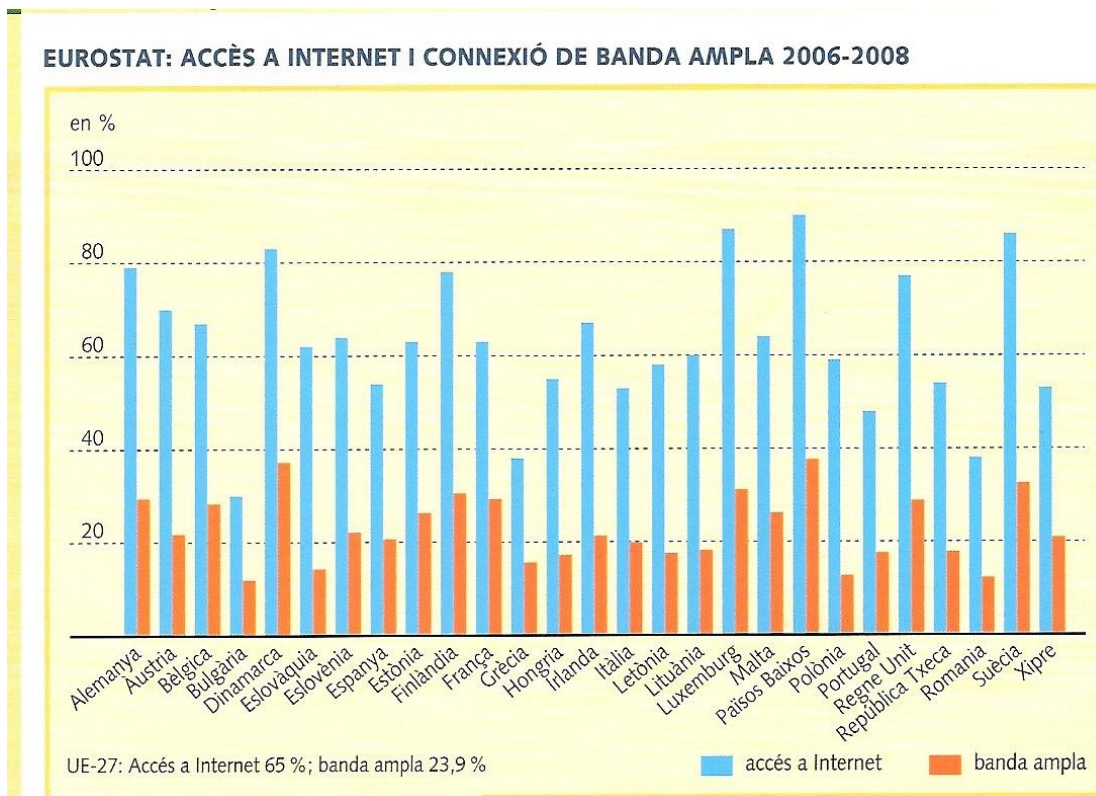
d.- El 1945 Alemanya va perdre la Segona Guerra Mundial. El seu territori va canviar^

e.- Què va passar el 1990? L'estat actual té les fronteres de l'estat original?

f.- Que posen de manifest tots aquest canvis?

Tema 4: Les activitats econòmiques

- 1.- Explica, amb les teves paraules, que s'entén per activitat econòmica.
- 2.- Quin paper tenen les famílies en les activitats econòmiques.
- 3.- Quines són les funcions econòmiques de l'Estat?
- 4.- Indica a quin sector pertanyen aquestes activitats econòmiques: construcció, banca, elaboració de conserves, pesca, turisme, ramaderia, educació.
- 5.- Mira la gràfica següent:

- a.- Quin tipus de gràfic és? A quin tipus de font correspon?
- b.- Analitza el gràfic fixant-te en els països més destacats.
- c.- Compara la situació d'Espanya respecte a la resta de països.
- d.- Què indica un nivell elevat en aquestes tecnologies?

6.- Analitza els quadres següents

Quadre 1: Estructura del PIB espanyol por sectors.

Any	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
	Pesca	Energia		
1970	11,0	34,0	8,8	46,3
1980	7,0	28,6	7,9	56,5
1990	5,5	25,1	8,8	60,6
2000	4,4	20,9	8,3	66,4
2005	3,1	18,4	11,6	66,8
2009	2,5	15,1	10,7	71,7
2010	2,6	16,1	11,9	69,3
2011	2,7	16,9	11,5	69,0
2012	2,7	16,9	9,1	71,3

Quadre 2: Estructura de llocs de feina espanyol por sectors.

Any	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
	Pesca	Energia		
1970	29,3	25,3	8,9	36,5
1980	18,6	27,2	9,3	44,9
1990	11,5	23,7	9,9	55,0
2000	6,6	20,0	11,2	62,3
2005	5,3	17,3	12,4	65,0
2007	4,6	16,0	13,3	66,3
2009	4,2	14,4	9,7	71,7
2010	4,4	14,2	8,5	72,8
2011	4,5	14,2	7,2	74,1
2012	4,6	14,0	6,4	75,0

a.- Defineix PIB

b.- Analitza com ha anat evolucionant el PIB des de 1970 fins al 2012.

c.- Analitza com han anat evolucionant els llocs de feina, per sectors, en Espanya des de 1970 fins al 2012.

d.- Quines conclusions pot extreure d'aquests anàlisis

7.- La situació laboral de les dones és un aspecte que mereix un aprofundiment especial. Llegeix aquest text sobre el problema i respon les preguntes.

Els darrers anys, la integració laboral de la dona s'ha incrementat de manera progressiva. De constituir només el 20 % de la força laboral nord-americana al principi del segle, les dones han passat a representar prop del 50 % de tots els treballadors dels Estats Units. La participació de les dones en les activitats econòmiques formals als països desenvolupats mostra una forta ascensió les darreres dècades. Tot i així, la taxa d'activitat femenina a Espanya el 1990 continua essent de les més baixes d'Europa (33 %) [37 % el 1998]. La taxa d'activitat femenina és molt variable segons els països, mentre que la masculina és molt homogènia. Aquestes diferències poden ser degudes a dos motius:

causes econòmiques, ja que el paper econòmic de les dones depèn molt més del nivell de desenvolupament que el dels homes; i causes socioculturals diverses. Entre aquestes causes hi ha el nivell d'instrucció: com més alt és el nivell d'estudis que assoleixen les dones, més alta és la seva taxa d'activitat. El 1990, la taxa d'activitat de les dones amb estudis superiors a Espanya supera el 80 %, davant la taxa d'activitat de les dones sense estudis i analfabetes, que és del 15 %.

Estudis fets a diferents països europeus demostren que el treball que fa la dona fora de casa té molt a veure amb el que duu a terme a casa: tenir cura de criatures, malalts, educació, ensenyament. La dedicació sectorial del treball femení té una sobrerepresentació en el sector dels serveis. A Espanya, el 1989 la població activa masculina dedicada al sector dels serveis era del 46 % (52 % al Regne Unit), mentre que la femenina era del 72 % (81 % al Regne Unit). La segregació ocupacional de la dona reflecteix una estratègia per elevar els beneficis per part dels empresaris.

A. SABATÉ MARTÍNEZ, J. RODRÍGUEZ MOYA, M. A. DÍAZ MUÑOZ,

Mujeres, espacio y sociedad, 1995. Adaptació

- a.- Per què s'està produint una ascensió de la taxa d'activitat femenina?
- b.- Per què la taxa d'activitat femenina és més bon indicador de desenvolupament que la masculina?
- c.- És més important el nivell d'instrucció en la dona que en l'home?
- d.- Quin tipus de treball fa la dona fora de casa? Per què?
- e.- Què indica la «terciarització» del treball femení?

f.- Què significa l'oració: «La segregació ocupacional de la dona reflecteix una estratègia per elevar els beneficis per part dels empresaris»? Per què es produeix aquesta situació?

8.- Relaciona cada un dels sistemes econòmics amb les característiques que li corresponguin

Capitalisme	Sistema econòmic de subsistència Lliure competència Economia dirigida
Comunisme	Lliure mercat Societats subdesenvolupades Propietat privada

Tema V: La globalització

1.- Llegeix el següent text i contesta les qüestions

...Esta mundialización ha sido acentuada por la aceleración de los intercambios comerciales entre las Naciones después de la firma, en 1947, del Acuerdo general sobre las tarifas arancelarias y el comercio (GATT). La rapidez de las comunicaciones y su coste cada vez más reducido, desde principio de los años 80, han hecho explotar estos intercambios y han multiplicado de manera exponencial los flujos comerciales y financieros. Las empresas se proyectan al exterior de su país de origen y desarrollan ramificaciones en todas las direcciones; la inversión directa en el extranjero crece masivamente y aumenta tres veces más rápidamente que el comercio mundial. (...)

En los años 70 se comparaba la expansión de las empresas transnacionales con pulpos que poseen múltiples extensiones pero que dependen de un mismo centro, geográficamente localizado, donde se elaboraba la estrategia de conjunto y de donde partían los impulsos. La empresa global ya no tiene centro, sólo es una red constituida de distintos elementos complementarios, dispersos a través del planeta y que se articulan los unos con los otros según una racionalidad económica pura, obedeciendo exclusivamente a dos palabras claves: rentabilidad y productividad. Así, una empresa francesa puede pedir prestamos en Suiza, instalar sus centros de investigación en Alemania, comprar su maquinaria en Corea del Sur, instalar sus fábricas en China, elaborar su campaña de marketing en Italia, vender en estados Unidos y poseer unas sociedades a capital mixto en Polonia, Marruecos y México....

Los asalariados de los países de origen de la empresa son integrados a pesar suyo en el mercado internacional de trabajo. Ya que la nivelación se hace hacia abajo, los salarios bajos y la menor protección social se imponen. Las advertencias de la agencia internacional del trabajo (BIT) no logran incidir en ésta evolución. La empresa global busca, a través de las deslocalizaciones y del aumento incesante de la productividad, obtener la mayor ganancia posible; ésta obsesión la lleva a producir donde los salarios son los más débiles y a vender donde se hallan los niveles de vida más elevados. En el Sur, las deslocalizaciones tienden a estallar y a aprovecharse de una mano de obra barata. En el Norte, la automatización, la robotización y la nueva organización del trabajo conllevan despidos masivos que traumatizan los países desarrollados, tanto más que la destrucción de millones de empleos no se compensa con creaciones en otros sectores.

**Siempre más segregación. Mayo de 1993. Por Ignacio Ramonet
Redacción del Monde Diplomatique**

a.- Quin tipus de font és?.

b.- Quines són les idees principals?.

c.- Que entenem per:

- Multinacional
- Deslocalització

d.- Els efectes de la globalització són els mateixos per tothom. Justifica la resposta.

e.- Es podria relacionar el dibuix amb el text? Per què.

a

f.- Diries que l'autor del text està favor o en contra de la globalització.

g.- Què és el moviment antiglobalització

g.- Opinió personal

2.- Les zones més il·luminades corresponen als llocs on es fa servir més el facebook

* De què ens informa la imatge?.

* Quines

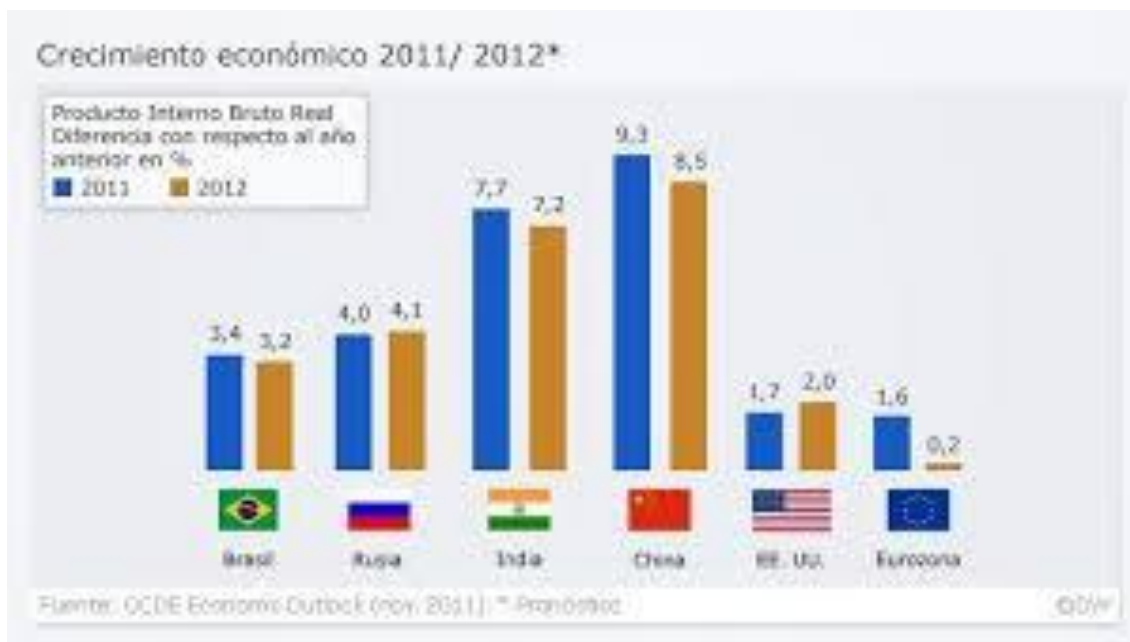
conclusions podem extreure.

3.- Observa els següents documents

A) Los Gobiernos de los países que componen los BRICS han acometido iniciativas de integración en África, América Latina y Asia. Han desempeñado un papel clave en la creación del G-20, el primer foro multilateral de relevancia en otorgar un peso equitativo a países del hemisferio Sur. También fueron esenciales para la reforma del viejo orden establecido en Bretton Woods en 1944, cuya incapacidad para afrontar las realidades de las economías contemporáneas constituía realmente una barrera para el progreso del conjunto del mundo (basta decir que en 1944 China avanzaba hacia la guerra civil, India todavía no era un país independiente y casi todo el continente africano estaba colonizado por potencias europeas).

© 2014 Instituto Luiz Inácio Lula da Silva. Distribuido por The New York Times Syndicate.

B)

a.- Quin tipus de documents són

b.- Busca informació sobre els BRICS.

c.- A què es refereix quan fa referència al G-20 i a la conferència de Bretton Woods.

d.- Quina relació hi ha entre les dues fonts.

e.- Realitza un comentari a partir de la informació donada en la font B.

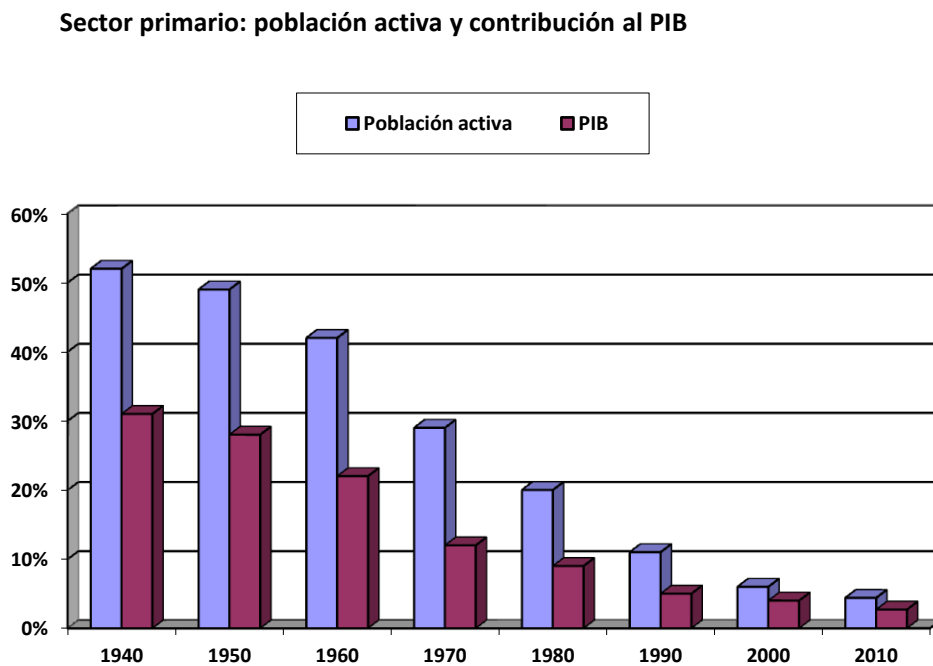
Quina/s conclusió/s extreus?

Tema VI, VII, VIII: Sector primari

1.- Explica que elements hem de tenir en compte a l'hora de comentar un paisatge agrari.

2.- Fer un esquema explicant el pas d'una agricultura tradicional a una agricultura de mercat.

3.- Observa aquest gràfic sobre la població activa en Espanya en el sector primari

a.- Quin tipus de gràfic és?

b.- Descriu la informació que apareix en ell.

c.- Explica els

motius que han provocat aquesta evolució. (relacionar amb els aconteixements històrics).

4.- Diries que la immigració té un pes important en les feines agrícoles en l'Estat Espanyol? Podria mantenir-se sense el seu treball?.

5.- Observa els mapes:

TREBALL FAMILIAR RESPECTE A TREBALL AGRARI

TREBALL EVENTUAL SOBRE TREBALL ASSALARIAT

a.- Quina informació ens mostren?

b.- Quines podriem ser les causes d'aquest tipus de treball.

c.- Quines conclusions extreus d'aquesta distribució

6.- Realitza un esquema on apareguin les característiques del sector primari a la U.E, Espanya i Catalunya.

7.- Sopa de lletres. Troba els conceptes assenyalar en la següent sopa de lletres

sector primari

S	A	P	O	L	I	C	O	N	R	E	U	E	P	M	A	S
R	I	Q	P	I	N	T	E	N	S	I	U	S	R	I	P	G
M	E	L	Ü	T	Y	B	B	O	U	Y	P	T	O	N	N	D
X	U	G	V	I	H	R	O	M	P	U	D	A	D	I	O	E
B	V	N	A	Í	C	W	N	N	G	M	Y	B	U	F	U	A
S	T	J	U	D	C	U	T	G	K	E	P	U	C	U	O	E
V	W	I	E	A	I	O	L	V	K	D	N	L	T	N	I	A
E	U	K	Y	H	R	U	L	T	C	U	E	A	I	D	B	A
G	G	U	S	C	I	U	U	A	U	I	K	C	V	I	S	C
H	O	P	E	N	F	I	E	L	D	R	C	I	I	S	I	X
V	O	M	U	L	A	C	E	Q	E	X	A	Ó	T	Q	B	I
Y	N	C	W	P	L	A	N	T	A	C	I	Ó	A	B	F	D
E	S	T	A	B	U	L	A	C	I	Ó	U	I	T	Y	U	J
W	S	R	M	E	C	A	N	I	T	Z	A	C	I	Ó	U	E
G	V	R	Y	R	Y	D	S	R	W	V	E	Z	X	X	K	E
E	X	O	C	M	R	O	E	E	B	O	C	A	G	E	E	E
J	H	B	Y	V	J	R	L	A	T	I	F	U	N	D	I	S

silvícola

plantació

productivitat

calador

aqüicultura

bocage

mecanització

estabulació

estabulació

openfield

intensius

minifundis

regadiu

policonreu

rompuda

latifundis

a.- Troba els conceptes assenyalar

b.- Explica el significat de cada un d'ells.

TEMES IX, X I XI. SECTOR SECUNDARI

1.- Realitza un quadre on quedin reflectides les avantatges i desavantatges de les diferents fonts d'energia .

2.-Comenta unes quantes estratègies d'estalvi energètic, senzilles de portar a la pràctica, que es podrien dur a terme a casa teva o a l'escola.

3.- Observa les fonts següents:

Producción Petróleo	2003	2013	Variación	% Producción
Arabia Saudí	10.141	11.525	1.384	13,3%
Rusia	8.602	10.788	2.186	12,4%
USA	7.362,0	10.003	2.641	11,5%
China	3.406	4.180	774	4,8%
Canadá	3.003	3.948	945	4,5%
UAE	2.722	3.646	924	4,2%
Irán	4.002	3.558	- 444	4,1%
Iraq	1.344	3.141	1.797	3,6%
Kuwait	2.370	3.126	756	3,6%
México	3.795	2.875	- 920	3,3%
Venezuela	2.868	2.623	- 245	3,0%
Nigeria	2.233	2.322	89	2,7%
Brasil	1.548	2.114	566	2,4%
Qatar	949	1.995	1.046	2,3%
Noruega	3.264	1.837	- 1.427	2,1%
Angola	870	1.801	931	2,1%
Algeria	1.826	1.575	- 251	1,8%
Colombia	541	1.004	463	1,2%
Libia	1.485	988	- 497	1,1%
Argentina	900	656	- 244	0,8%
Ecuador	420	527	107	0,6%
Resto Mundo	13.988	12.576	- 1.412	14,5%
TOTAL:	77.639	86.808	12%	

Cifras producción en miles barriles al día

Reservas Probadas Petróleo	1993	2013	Variación	% Reservas en 2013
Venezuela	64,4	298,3	363%	17,8%
Arabia Saudí	261,4	265,9	2%	15,8%
Canadá	39,5	174,3	341%	10,4%
Irán	92,9	157,0	69%	9,4%
Iraq	100,0	150,0	50%	8,9%
Kuwait	96,5	101,5	5%	6,0%
UAE	98,1	97,8	0%	5,8%
Rusia	-	93,0		5,5%
Libia	22,8	48,5	113%	2,9%
USA	30,2	44,2	46%	2,6%
Nigeria	21,0	37,1	77%	2,2%
Qatar	3,1	25,1	710%	1,5%
China	16,4	18,1	10%	1,1%
Brasil	5,0	15,6	212%	0,9%
Angola	1,9	12,7	568%	0,8%
Algeria	9,2	12,2	33%	0,7%
México	50,8	11,1	-78%	0,7%
Noruega	9,6	8,7	-9%	0,5%
Ecuador	3,7	8,2	122%	0,5%
Argentina	2,2	2,4	9%	0,1%
Colombia	3,2	2,4	-25%	0,1%
Resto Mundo	109,5	94,8	-13%	5,6%
TOTAL:	1.041,40	1.678,90	61%	

Cifras en miles millones barriles

a.- Quin tipus de font es.

b.- Que entenem per recursos i reserves?

c.- Quin països són els major productors de petroli? Coincideixen amb els països que més reserves tenen?

d.- Per què es diu que molt països desenvolupats tenen dependències econòmiques.

e.- Quines conclusions extreus d'aquestes dades?

4.- Llegeix el document:

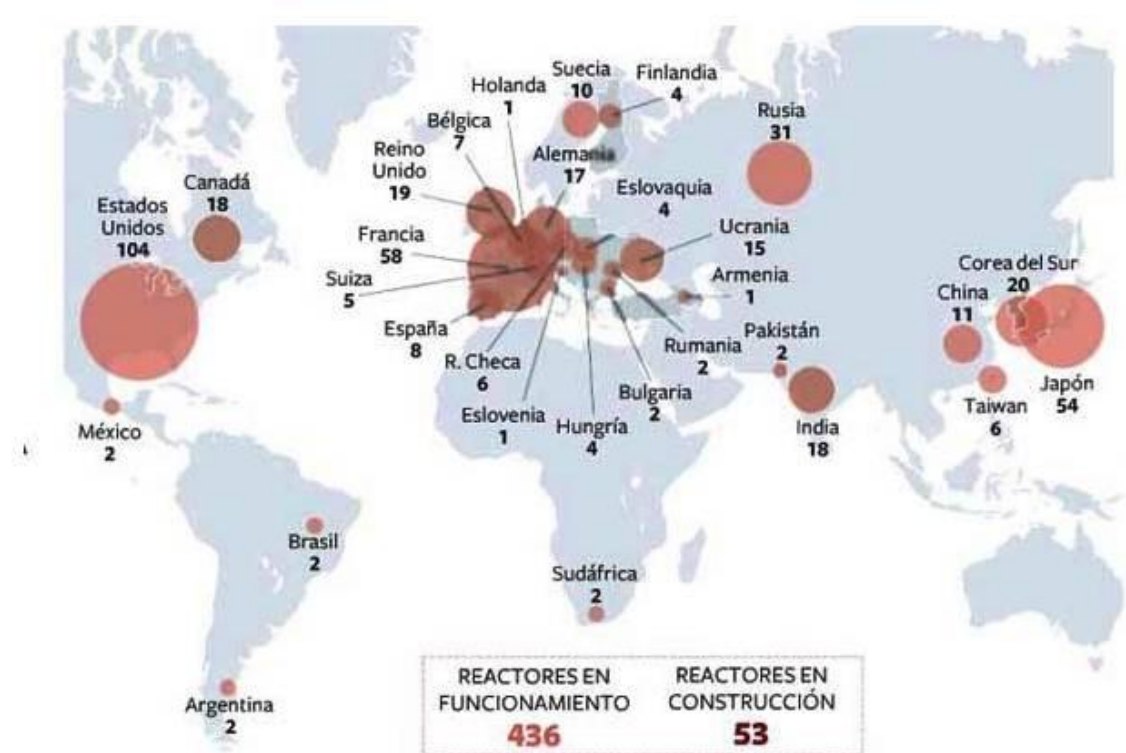
Després de la Guerra dels Sis Dies, que va tenir lloc el 1967, Israel va ocupar els territoris palestins de Gaza i Cisjordània. Arran d'aquesta ocupació, més del 75% de l'aigua disponible a la zona s'extreu per a ús israelià, i s'ha prohibit a la població palestina que obri nous pous. El consum mitjà israelià d'aigua és de 400 m³ anuals, mentre que el consum palestí ronda els 80 m³.

Al principi del segle XXI Israel va començar a construir un mur que separa Israel i Cisjordània, aleshores sota sobirania palestina. El motiu que en donaven els israelians era la necessitat del mur per defensar el seu territori dels atacs palestins. Però, alhora, Israel s'assegurava així el control dels recursos hídrics, ja que el mur, en diversos punts del traçat, segueix els aquífers de la zona, que queden al costat israelià.

- a.- Assenyala en un mapa on estan situats el llocs que apareixen en la lectura.
- b.- Per què l'aigua és un recurs tan necessari en aquesta zona?
- c.- L'aigua és pot convertir en un problema polític?
- c.- Què opines de l'apropiació de l'aigua per part d'Israel?

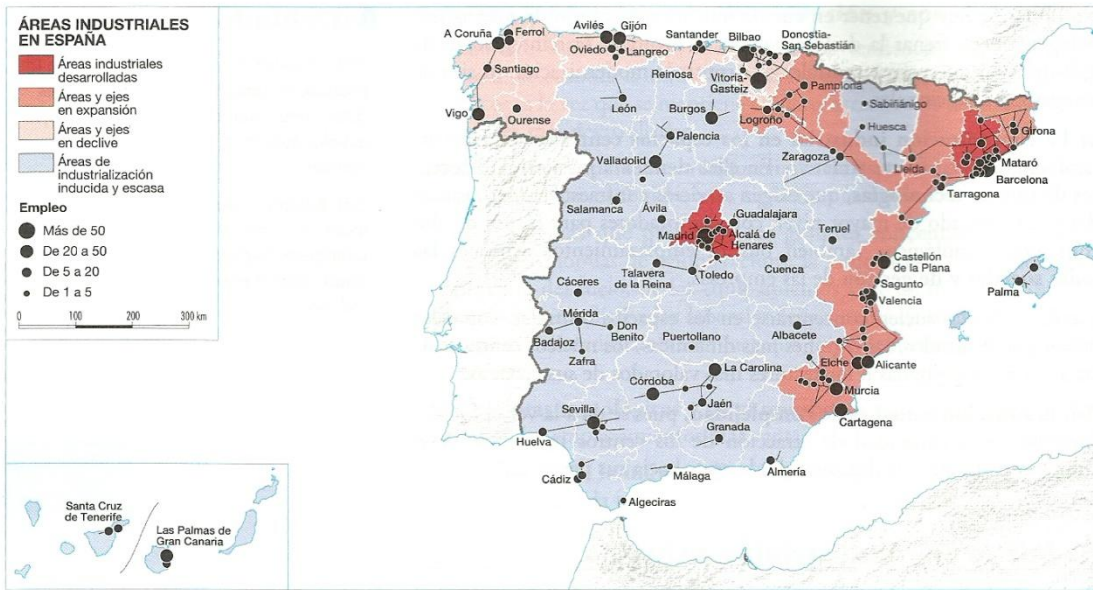
5.- Realitza un esquema amb les característiques de la mineria, energia i aigua a la U.E, a Espanya i Catalunya.

6.- Observa el mapa

- a.- Quin països tenen més centrals nuclears?. En quins continents estan situades?
- b.- Quina posició ocupa Espanya?.
- c.- Busca informació sobre les centrals nuclears que hi ha a Espanya: situació, any de construcció...
- d.- Quines conclusions extreus d'aquesta font.

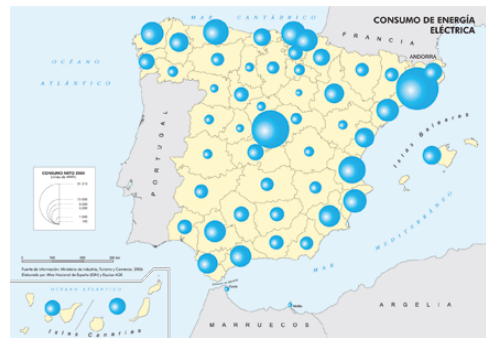
7.- Observa els següents mapes:

a.- Quins desequilibris territorials s'observen en el 1r mapa.

b.- A què creus tu que és degut?

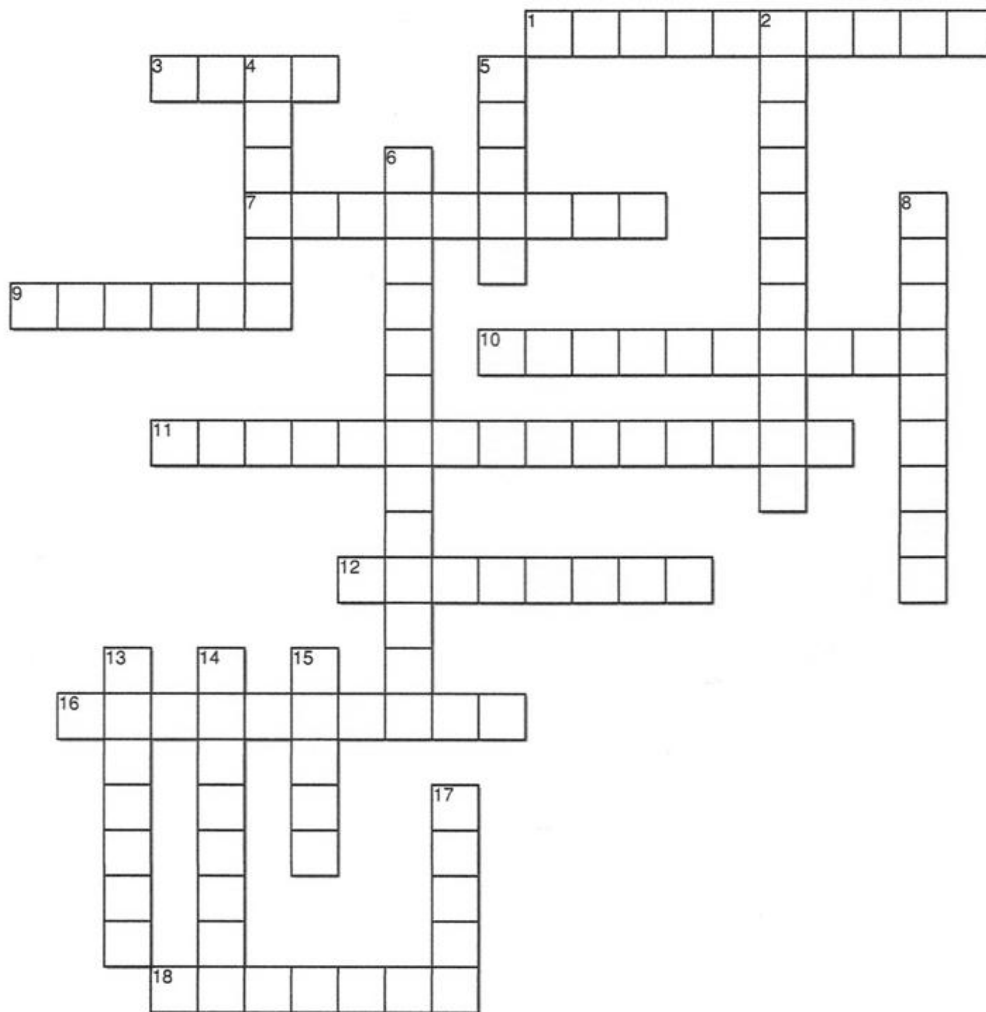
c.- Creus que aquesta distribució pot afectar a l'economia de les diferents comunitats? Justifica la resposta.

d.- Hi ha alguna relació entre els dos mapes?

8.- Per què les grans empreses són occidentals?. Quins avantatges ofereixen els països menys desenvolupats a aquestes empreses?. Quines indústries i tasques del procés de producció es queden als països desenvolupats?. Quins efectes té l'establiment d'una gran multinacional en un país subdesenvolupat?.

9.- Omple els molts encreuats

Created on TheTeachersCorner.net Crossword Maker

Horizontal

1. Aprofita la calor interna de la terra
3. aquesta organització reuneix alguns dels principals països productors de petroli
7. Canonada per transportar el petroli
9. Molt irregular
10. Indústria d'elaboració del ferro
11. El procés de producció no es fa en el mateix lloc
12. Residus agrícoles, urbans...a partir dels quals es genera energia
16. Divisió de les distintes tasques del procés de producció
18. D'ell s'extreu l'alumini

Vertical

2. Procés de modernització d'una indústria
4. Té una important producció de petroli als jaciments del Mar del Nord
5. Recurs renovable però escàs
6. Important per la localització de les indústries
8. Coneguda com la fàbrica d'Espanya
13. Imprescindible per crear i mantenir una indústria
14. Indústria que va directament al consumidor
15. Font d'energia utilitzada en les nuclears
17. País amb una industrialització ràpida

TEMES XIII i XIV. SECTOR TERCIARI

1.- XXX és una petita ciutat, al voltant de 40.000 habitants, situada en l'interior però no molt lluny de la costa. En els últims anys, degut a la situació econòmica, ha perdut població, ha augmentat l'atur, alguns serveis estan molt deteriorats....La ciutat passa per un moment difícil.

L'ajuntament amb l'ajuda d'algunes entitats privades ha decidit portar a terme tota una sèrie de canvis en el sector terciari per evitar que aquesta situació vagi a pitjor i ha creat diferents comissions que s'encarregaran d'elaborar projectes de renovació.

L'objectiu d'aquests projectes és la millora i la modernització dels diferents serveis per aconseguir millorar la vida dels seus habitants i el desenvolupament econòmic de la zona.

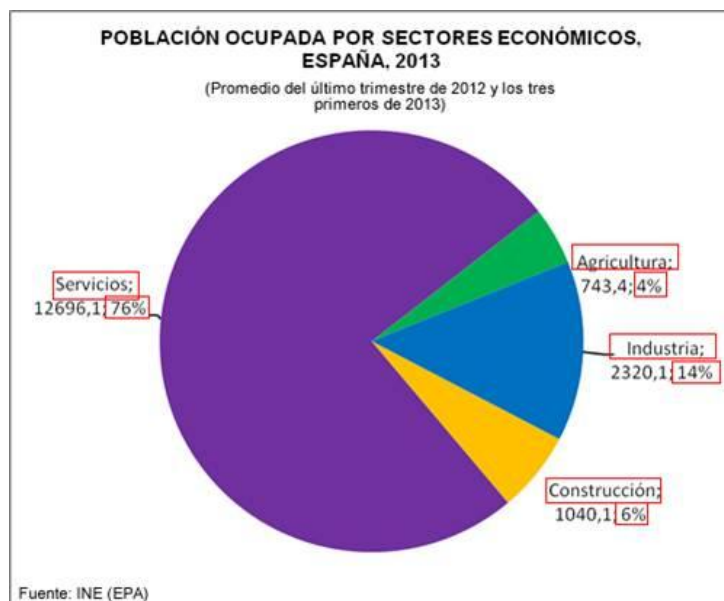
a) La classe es dividirà en grups de quatre persones. Cada grup elaborarà un projecte per millorar cada un dels serveis: sanitat, educació, comerç, serveis socials, turisme...

Com introducció al projecte s'haurà de fer una definició del servei a treballar i explicar breument les seves característiques.

Al final d'aquest s'haurà d'especificar quins seran els beneficis per la ciutat.

b) S'ajuntaran tots els treballs per fer un projecte únic.

2.- Observa el gràfic següent:

a.- De què ens informa?

b.- Què vol dir " població ocupada". Per què és pot parlar d'una terciarització de l'economia espanyola.

c.- Explica quines han estat les causes de l'augment del sector serveis en Espanya.

3.- Observa el mapa:

a.- Quina informació ens mostra.

b.- Quines són les comunitats autònomes que reben més turistes? Explica “els atractius” turístics que tenen aquestes comunitats.

c.- Com pot afectar al desenvolupament econòmic de la comunitat autònoma el nombre de turistes?

d.- Busca informació sobre d'on procedeixen la majoria de turistes estrangers que arriben a Espanya i quin mitjà de transport és el més utilitzat per arribar.

d.- Elabora una taula amb les avantatges i desavantatges del turisme.

4.- Llegeix l'article següent:

Madrid, Catalunya, Galícia i les Balears són, per aquest ordre, les comunitats autònomes amb més grau de privatització dels serveis sanitaris. Així ho conclou el [segon informe sobre privatització sanitària](#) de la [Federació d'Associacions per a la Defensa de la Sanitat Pública \(FADSP\)](#).

La FADSP ha analitzat amb les dades disponibles diferents variables com la despesa sanitària dedicada a la contractació amb centres privats, la presència de models de

col·laboració publicoprivada, la despesa en assegurances privades per càpita i el percentatge de llits i d'equipament d'alta tecnologia que correspon a hospitals privats. L'informe destaca que la despesa sanitària privada s'ha incrementat un 7,3% l'últim any, cosa que la federació atribueix "fonamentalment" als copagaments i a les retallades en la sanitat pública. Els pressupostos sanitaris de les comunitats autònomes van caure un 13,6% entre el 2009 i el 2013, 10.000 milions d'euros en xifres absolutes, tal com va avançar EL PAÍS.

El País, abril 2015

- a.- Quin tipus de font és?
- b.- Quina és la idea principal.
- c.- Com pot afectar a l'estat del benestar la privatització de la sanitat?

5.- Observa la imatge

a.- Descriu la informació que ens mostra el mapa

b.- Quin tipus d'estructura tenen les carreteres i els ferrocarrils a l'estat espanyol?. Això és negatiu o positiu?

c.- Quines són les funcions principals dels transports.

d.- Quins canvis s'han introduït en els últims anys en el sistema de transport.

6.- Omple el quadre – resum sobre el sector serveis a Catalunya.

Aportació al PIB (en %)	
Població ocupada (en %)	
Transports i comunicacions	
Activitats financeres	
Comerç	
Serveis públics	
Turisme	

TEMES XV, XVI, XVII: LA POBLACIÓ

1.- Fes un anàlisi demogràfic de la teva classe

A) Escriu en un paper les dades següents:

- Nombre de germans
- Nombre de germans de la mare
- Nombre de germans del pare
- Nombre de germans de l'avi patern
- Nombre de germans de l'avia paterna
- Nombre de germans de l'avi matern
- Nombre de germans de l'avia materna
- Indica també si han nascut o no a Catalunya

B) Omple una fitxa amb les dades anteriors

C) Elabora un gràfic de barres: en l'eix d'ordenades representa-hi el nombre de germans i en l'eix de les abscisses els grups (avis, pares, germans...)

D) Fes al mateix amb els llocs de naixements

E) Realitza un comentari de la gràfica.

2.- A partir de les dades següents (dades 2012):

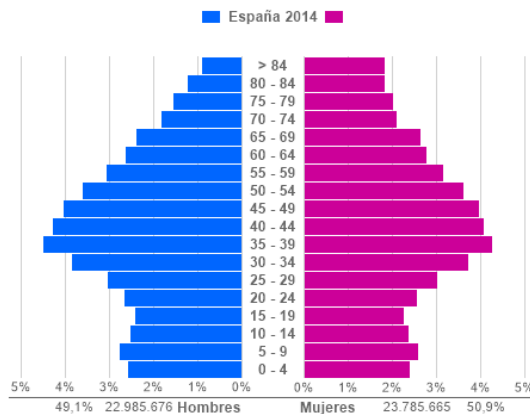
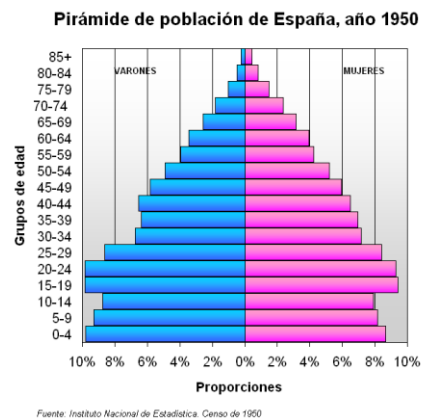
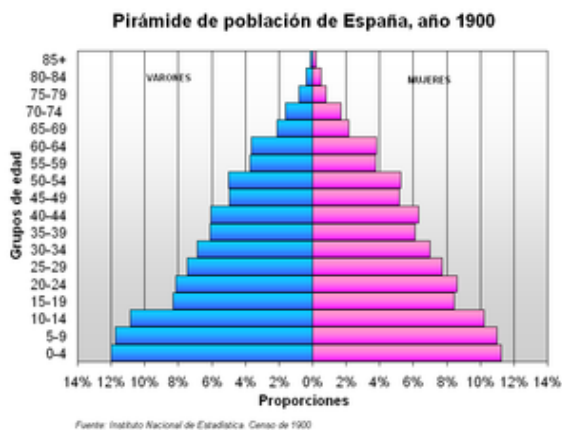
	BARCELONA	MADRID
POBLACIÓ	1.602.386 hab	3.165.235 hab
SUPERFICIE	102 km	605 km
NAIXEMENTS	14.018	29.737
DEFUNCIONS	15.337	25.470
INMIGRACIONS	34.597	
EMIGRACIONS	36.374	

a.- Calcula la taxa de natalitat , de mortalitat, el creixement vegetatiu, densitat de població de cada una de les ciutats

b.- Calcular el saldo migratori i el creixement real a la ciutat de Barcelona.

c.- Realitza un comentari amb les dades obtingudes

3.- Observa les piràmides de població:

- a.- La població és jove o està envellida?
- b.- L'esperança de vida és alta o baixa?
- c.- Comenta com ha anat evolucionant la població amb el temps.
- d.- Quina és la tendència actual?. Quines conseqüències es podríem derivar d'aquesta tendència?

4.- Realitza un esquema amb les causes, tipus i conseqüències (país d'origen, país de destinació) de les migracions.

5.- Busca una notícia relacionada amb els moviments migratoris. Fes un comentari sobre ella.

6.- Treballem la població espanyola a través de les intel·ligències múltiples

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ ESPANYOLA
<ul style="list-style-type: none"> - Objectius de l'exercici - Conèixer els principals conceptes i taxes que hem de fer servir per estudiar la població. - Descriure com ha evolucionat la població espanyola des de començaments de segle fins ara. - Comparar els trets demogràfics de les diferents comunitats autònomes. - Elaborar i interpretar diferents tipus de mapes i gràfics de població.
<ul style="list-style-type: none"> - Defineix els conceptes de natalitat, mortalitat, esperança de vida, densitat de població, creixement real, població envellida, migracions
<ul style="list-style-type: none"> - Dibuixar un mapa de l'estat espanyol. - Pintar les diferents comunitats en funció de la densitat de població. - Introduir imatges, fletxes...relacionades amb les característiques demogràfiques de les diferents comunitats.
<ul style="list-style-type: none"> - Elaborar una gràfica on quedi reflectida l'evolució de la població espanyola des de 1900 fins a l'actualitat. - Realitzar un esquema, on es vegi les connexions, amb els fets que han motivat aquests canvis
<ul style="list-style-type: none"> - Buscar una cançó relacionada amb algun concepte demogràfic.

- Recopilar fotografies, dibuixos.. de diferents entorns on s'agrupa la població.
- Observar i reflexionar sobre cada una d'elles.

- Per parelles extreure conclusions, per escrit, de com afecten els diferents entorns de població al medi ambient.

- Fer una valoració personal de com l'evolució de la població pot afectar la relació entre les persones.
- Reflexiona: Què sabia? Què he après? Què més m'agradaria saber?

